ମେସର୍ସ ହିନ୍ଦ ୱାୟାର ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ-V

20, ଜାନୁଆରୀ,1995

[ପି. ବି. ସାୱନ୍ତ ଏବଂ ଜି. ଏନ୍. ରାୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 1961-ଧାରା 154 (7), ଯାହା 21 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1979ରେ ଯେପରି ଭାବରେ ଥିଲା-ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ, ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ତାରିଖରୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବାକୁ ଅନୁରୋଧ-'ଆଦେଶ' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ସଂଶୋଧିତ କିମ୍ବା ସଠିକ ଆଦେଶ ସମେତ କୌଣସି ଆଦେଶ ବୁଝାଇବ ।

ଆବେଦନକାରୀ କରଦାତାଙ୍କୁ ଆୟକର ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ମୂଳତଃ 21 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1979 ରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିଲା । କରଦାତା ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 154 ଅଧୀନରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । 1982 ମସିହା ଜୁଲାଇ, 12 ତାରିଖରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ, 1986 ମସିହା ଜୁଲାଇ, 4 ତାରିଖରେ ଆକଳନକାରୀ ପୁନର୍ବାର ନୂତନ ଆଦେଶ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଏହି ଆଧାରରେ କରଦାତାଙ୍କ ଦାବି ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନ ସମୟ ବିତିଯିବା ପରେ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଆଦେଶ ଅପିଲିୟ ସହାୟକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଆବେଦନ ପରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ 4, ଜୁଲାଇ, 1986 ରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଆବେଦନ 12, ଜୁଲାଇ, 1982 ରେ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶର 4 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା

ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆଦେଶ ଓଲଟାଇବା ଏହି ଆଧାରରେ କରିଥିଲେ ଯେ 4 ବର୍ଷର ଅବଧି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆଦେଶରୁ, ଅର୍ଥାତ୍ 21

ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1979 ରୁ ଗଣନା କରାଯିବ ଆବଶ୍ୟକ । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି । ଏଠାରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 154 (7) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣିତ ନେଇଥିଲେ ଯେ :21,ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1979 ତାରିଖର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଆଦେଶ ସମୟରେ ଆୟକର ଅଧିନୀୟମର ଧାରା 154 ର ଉପ-ଧାରା (7) ରେ 'ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଆଦେଶ ତାରିଖରୁ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର 'ଆଦେଶ' ଶବ୍ଦଟି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବିଶେଷିତ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ମୂଳ ଆଦେଶକୁ ବୁଝାଉନଥିଲା । ଏହାର ଅର୍ଥ ସଂଶୋଧନ ଆଦେଶ ମଧ୍ୟ ହେବ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ କପା ନିଗମ ବନାମ ସି. ଟି. ଓ., [1975] 2 ଏସ୍. *ସି. ଆର୍. 345 ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଉପାୟୁକ୍ତ ବନାମ ଏଚ୍.* ଆର୍. ଶ୍ରୀ ରାମୁଲୁ, (1977) 39 ଏସ୍. ଟି. ସି. 180 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1323-27/1995 ।

ଆଇ. ଟି. ଆର୍. ନାହିଁ 51/1991ରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ24.3.1993 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ତରଫରୁ ଡ. ଶଙ୍କର ଘୋଷ ଏବଂ ଆର. ମୁଖାର୍ଜୀ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଜି. ଭି. ଆୟାର, ଏସ୍. ଏନ୍. ଟର୍ଡୋଲ୍ ଏବଂ ଆର୍. ସତୀଶ ।

ନ୍ୟାୟାଳଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣାଗଲା ।

ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଯାହାକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି ତାହା ହେଉଛି ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 154 (7) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଥିବା କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆଦେଶ (ଏହାପରେ 'ଅଧିନିୟମ' ଭାବରେ ସୂଚିତ) ଯାହା 21, ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1979 ରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ସମୟରେ ଥିଲା ।

ସଂକ୍ଷେପରେ ପ୍ରକାଶିତ, ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ କରଦାତାଙ୍କୁ ମୂଳତଃ 21, ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1979 ର ଆକଳନ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଆୟକର ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 154 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଆଦେଶର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ କରଦାତା ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ କାରଣ ଏହା ସେତେବେଳେ ଏହି ଆଧାରରେ ଥିଲା ଯେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ କରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ପାଳି ଭତ୍ତା ବିଚାରକୁ ନେଇନଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନ ପରେ, 1982 ମସିହା ଜୁଲାଇ 12 ତାରିଖରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ, 1986 ମସିହା ଜୁଲାଇ 4 ତାରିଖରେ କରଦାତା ପୁଣିଥରେ 1982 ମସିହା ଜୁଲାଇ 12 ତାରିଖର ନୂଆ ଆଦେଶରେ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ କାରଖାନା ଭବନ ଉପରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ମୂଲ୍ୟହ୍ରାସ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ସେ ହକଦାର ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ କେବଳ 5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ମୂଲ୍ୟହ୍ରାସ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଏହି ଆଧାରରେ କରଦାତାଙ୍କ ଦାବି କରିବା ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନ ସମୟ ବାହାରେ ଥିଲା । ଏହି ଆଦେଶ ଅପିଲୀୟ ସହାୟକ ଅଯୁକ୍ତଙ୍କ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଆବେଦନ ପରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ତଥାପି, ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ ଏହି ଆଧାରରେ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଜୁଲାଇ, 4,1986 ରେ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଜୁଲାଇ 12,1982 ରେ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶର 4 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା। ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆଦେଶ ଓଲଟାଇ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ 4 ବର୍ଷର ଅବଧି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆଦେଶରୁ ଗଣନା କରାଯିବ, ଯଥା 21 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1979 ଠାରୁ ଏବଂ 12 ଜୁଲାଇ, 1982 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ନୂତନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ ନୁହେଁ ।

ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ ଆକଳନକାରୀ କାରଖାନା କୋଠା ଉପରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟହ୍ରାସ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ଏବଂ ଯଦି ଏହା ଧରାଯାଏ ଯେ ଏହି ସଂଶୋଧନ ଆବେଦନ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଏହା ମଞ୍ଜୁର ଦେବାକୁ ପଡିବ ।

ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 154, ଯେପରି ଥିଲା, ତାହା ନିମ୍ନମତେ ପଠନ କରାଯାଇଛି :

"154. ତ୍ରୁଟିର ସଂଶୋଧନ -

(1) ନଥିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଥିବା କୌଣସି ତ୍ରୁଟିକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ -

(କ) ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ କିମ୍ବା ଫେରସ୍ତ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଦେଶରେ ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବେ ।

XXX XXX XXX

1(କ) ଉପଧାରା (1) ରେ ସୂଚିତ କୌଣସି ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ କୌଣସି ବିଷୟକୁ ଅପିଲ କିମ୍ବା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଚାର ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏପରି ଆଦେଶ ପାରିତ କରୁଥିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା କୌଣସି ଆଇନରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେହି ବିଷୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେହି ଉପଧାରା ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ ଆଦେଶରେ ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବେ ଯାହା ଏହିପରି ବିଚାର ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ।

XXX XXXX XXX

(7) ଧାରା 155 କିମ୍ବା ଧାରା 186 ର ଉପଧାରା (4) ରେ ଅନ୍ୟଥା ବ୍ୟତୀତ ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ କୌଣସି ସଂଶୋଧନ, ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ ଚାରି ବର୍ଷ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ କରାଯିବ ନାହିଁ।"

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଯାହା ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ତାହା ହେଉଛି ଧାରା 154 ର ଉପଧାରା (7) ରେ "ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଆଦେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ" ସେତେବେଳେ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟାଖ୍ୟା । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ 'ଆଦେଶ' ଶବ୍ଦଟି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବିଶେଷିତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ମୂଳ ଆଦେଶକୁ ବୁଝାଏ ନାହିଁ । ଏହା ସଂଶୋଧିତ କିମ୍ବା ସଠିକ ଆଦେଶ ସମେତ ଯେକୌଣସି ଆଦେଶ ହୋଇପାରେ । ମହୀଶୂର ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 38 ରେ ଏକ ସମାନ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ କପା ନିଗମ ବନାମ ସି. ଟି. ଓ., [1975] 2 ଏସ. ସି. ଆର. 345 ରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠିଥିଲା । ଉଠାଯାଇଥିବ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ:

" ଅନ୍ୟ ଏକ ଆପତ୍ତି ଏହା ଥିଲା କି ଯେ ସଂଶୋଧନ ଆଦେଶଟି, ମହୀଶୂର ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 38 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସମୟ ସୀମା ବାହାରେ ଥିଲା । ଯାହାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ହେଉଛି ଯଦ୍ଦାଲାମଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶରେ କରାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧନ ଥିଲା । ଏପରି ସଂଶୋଧନ ପରେ *ମୂଳ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ* ଆଦେଶ ଆଉ ବଳବତ୍ତର ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ମଗାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ନୁହେଁ । ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଏ ଯେ ସମସ୍ତ ସଂଶୋଧନ ଆଦେଶ ମୂଳ ସଂଶୋଧନ ଆଦେଶ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ହେବ । ନିୟମ 38 ସ୍ୱତଃ "ଯେକୌଣସି ଆଦେଶ" ବିଷୟରେ କୁହେ ଏବଂ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ସଂଶୋଧିତ ଆଦେଶ ମଧ୍ୟ "ଯେକୌଣସି ଆଦେଶ" ଯାହାକୁ ନିୟମ 38 ଅନୁଯାୟୀ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଉପାୟୁକ୍ତ *ବନାମ ଏଚ. ଆର. ଶ୍ରୀ ରାମୁଲୁ, [1977] 39 ଏସ. ଟି.* ସି. 180 ମାମଲାରେ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ:-

" ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ଥରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପୁନର୍ବାର ଉନ୍ମୋଚନ ହେବ ପରେ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବାର ପ୍ରଭାବ ହେଉଛି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆଦେଶକୁ ଉଠାଇବା କିମ୍ବା ବାତିଲ କରିବା ଏବଂ ପୁନଃମୂଲ୍ୟାୟନ ପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ଏହାର ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରିବା । ପୁନଃମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆଦେଶ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ତିଷ୍ଠି ରହିବ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ପୁନଃମୂଲ୍ୟାୟନର ଯଥାର୍ଥତା ଏକ ସୀମିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ କିମ୍ବା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବିଷୟର ଏକ ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ କାରବାର ହେତୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକୁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବାର ଫଳାଫଳ ହେଉଛି ଯେ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଆଦେଶ ଦେବାକୁ ପଡିବ ଯେଉଁଥିରେ ସେହି ବିଷୟଗୁଡିକ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ଯେଉଁଥିରେ କାରବାର, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ବର୍ତ୍ତିଯାଇଥିବାର କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଧାରା 12 a ଅଧୀନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ

ବ୍ୟାପକ ଆଦେଶ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା କେବଳ ସେହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ନଥିଲା ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ବର୍ତ୍ତି ଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏକମାତ୍ର ଆଦେଶ ଯାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନର ବିଷୟ ହୋଇପାରେ, ତାହା ଅଧିନିୟମ 12 କ ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଥିଲା, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ନୁହେଁ ।

ଜେ. ଜଗମୋହନ ରାଓ ବନାମ *ଆୟକର ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଲାଭ ଟିକସ ଆୟୁକ୍ତ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ, (1970) 75 ଆଇ. ଟି. ଆର୍.* 373 ଏସ୍. ସି. ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାରତୀୟ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 1922 ର ଧାରା 34 ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ, ଯାହା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ତ୍ତୀ ଯାଇଥିବା ଆୟ ମାମଲାରେ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ ଜଡିତ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ ଥରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲାଯିବା ପରେ, ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବିଚାରଧିନ -ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସମଗ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନୂତନ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ରାମାସ୍ୱାମୀ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ତରଫରୁ କହିଥିଲେ:

" ଧାରା 34 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଥରେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକୁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ, ସେ ଟିକସ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଏହା କରିପାରିବେ, ଯେଉଁଥିରେ ଧାରା 22 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ କିମ୍ବା କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଏହିପରି ଆୟ, ଲାଭ କିମ୍ବା ଅର୍ଜନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କିମ୍ବା ପୁନଃ ଆକଳନ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଧାରା 22 ର ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରି ଥରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲାଯିବା ପରେ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବିଚାରଧିନ-ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସମଗ୍ର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନୂତନ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଯେତେବେଳେ ଧାରା 34 (1) (ଖ) ଅନୁଯାୟୀ ଥରେ ବୈଧ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ କେବଳ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନଥିଲା, ବରଂ ସେହି ବର୍ଷ ଆକଳନରୁ ବର୍ତ୍ତି ଯାଇଥିବା ସମଗ୍ର ଆୟ ଉପରେ ଟିକସ ଆଦାୟ କରିବା ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ।

ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଆୟୁକ୍ତ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ *ବନାମ ଏଚ୍. ଏମ୍. ଇସୁଫାଲି ଏଚ୍. ଏମ୍. ଅବଦୁଲାଲି, [1973] 32 ଏସ୍. ଟି.* ସି. 77 ଏସ୍. ସି. = 90 ଆଇ. ଟି. ଆର୍. 271 ଏସ୍. ସି. ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସାଧାରଣ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ 1958 ର ଧାରା 19 ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ପୁନଃ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଏ ସେତେବେଳେ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମୂଲ୍ୟଙ୍କନକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଖୋଲାଜାଏ ଏବଂ ଏହା ସ୍ଥାନରେ ନୂତନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଏ । ନ୍ୟାୟାଳୟ ତରଫରୁ ବକ୍ତବ୍ୟ ରଖୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହେଗଡେ କହିଥିଲେ ଯେ :

> " ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବିଷୟରେ ଯାହା ସତ୍ୟ ତାହା ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ କାରଣ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏକ ନୂତନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ। ଯେତେବେଳେ ଧାରା 19 ଅନୁଯାୟୀ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ପୂର୍ବ ଆକଳନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପୁନଃ ଖୋଲାଯାଏ ଏବଂ ତା 'ସ୍ଥାନରେ ନୂତନ ଆକଳନ କରାଯାଏ । ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ପୁନଃମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ସମୟରେ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କେବଳ ବର୍ତ୍ତୀ ଯାଇଥିବା କାରବାର ଉପରେ ତାଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ବରଂ ଏହା ତାଙ୍କର ମୋଟ ଆନୁମାନିକ କାରବାର ଉପରେ ତାଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରେ । ଧାରା 19 ଅନୁଯାୟୀ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ, ଯଦି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ସର୍ବୋତ୍ତମ ରାୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷମତା ନାହିଁ, ତେବେ ପୁନଃ ମୂଲ୍ୟଙ୍କନରୁ ବର୍ତ୍ତିବା ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନକାରୀଙ୍କୁ କେବଳ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ମନା କରିବା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ହିସାବ ଖାତା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି କରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତି ସଠିକ୍, ତେବେ କରଦାତା ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ମନୋଭାବ ଗ୍ରହଣ କରି ପୁନର୍ବାର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରୁ ବର୍ତ୍ତି ପାରିବେ । ଏହା କଳ୍ପନା କରିବା କଷ୍ଟକର ଯେ ଆଇନରେ ଏପରି ସ୍ଥିତି ହୋଇପାରେ " ।

ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ମହୀଶୂର ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ 12A , 21 ଏବଂ 21 (2) ଏବଂ 21 (3) ଉପରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା। ଧାରା 12A ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

> " (1) ଯଦି କୌଣସି କାରଣରୁ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ କାରବାରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା କୌଣସି ଅଂଶ ଟିକସ କିମ୍ବା ଅନୁମତି ଶୁଳ୍କ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ବର୍ତ୍ତି ଯାଇଛି କିମ୍ବା ଯେଉଁ ହାରରେ

ଏହା ଆକଳନଯୋଗ୍ୟ ତାହାଠାରୁ କମ୍ ହାରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଉପଧାରା (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ, ଟିକସ କିମ୍ବା ଅନୁମତି ଶୁଳ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବର୍ଷର ସମାପ୍ତିର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ, ତାଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ ଏବଂ ବିଚାରରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଆକଳନ ଆଧାରରେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ପରେ ସୂଚିତ କାରବାର ଉପରେ ଦେୟ ଟିକସ କିମ୍ବା ଅନୁମତି ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆକଳନ କରିପାରିବେ ।

ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 21, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ଉପଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସଂଶୋଧନ କ୍ଷମତା ବିଷୟ ସହିତ ଜଡିତ । ସେହି ଧାରା ଉପ-ଦଫା (2) ଏବଂ (3) ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

(2) ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଜଣେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମ ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଆଦେଶ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ନଥିକୁ ଉପଆୟୁକ୍ତ ନିଜ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଆହ୍ୱାନ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଯାହା ପାଇଁ ଧାରା 20 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ କୌଣସି ଆବେଦନ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଏପରି ଆଦେଶର ବୈଧତା କିମ୍ବା ଯଥାର୍ଥତା ବିଷୟରେ କିମ୍ବା ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଧିନିୟମ ନିୟମିତତା ବିଷୟରେ ନିଜକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବୁଥିବା ଆଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ।

(3) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଉପ-ଦଫା (1) ଏବଂ (2) ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା କେବଳ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବାର ତାରିଖ ଠାରୁ ଚାରି ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ହେବ ।

ଧାରା 21 ର ଉପ-ଦଫା (3) ରେ "ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି 'ଆଦେଶ' ଶବ୍ଦକୁ ବିଶେଷିତ କରୁନାହିଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ଏବଂ ତେଣୁ ସଂଶୋଧନ ଆଦେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ ଚାରି ବର୍ଷର ଅବଧି ଗଣନା କରିବାକୁ ପଡିବ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ କପା ମାମଲାରେ (ସୁପ୍ରା) ଏହାର ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଚ୍. ଏମ୍. ଏ. ଇସୁଫାଲି ଏଚ୍. ଏମ୍. ଅବଦୁଲାଲି ମାମଲା (1973) 90 ଆଇ. ଟି. ଆର୍. 280 ରେ 271 ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁସରଣ କରିଛନ୍ତି ।

" ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାହା ସତ୍ୟ ତାହା ପୁନଃମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ କାରଣ ପୁନଃମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏକ ନୂତନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଯେତେବେଳେ ଧାରା 19 ଅନୁଯାୟୀ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ପୂର୍ବ ଆକଳନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପୁନଃ ଖୋଲାଯାଏ ଏବଂ ତା 'ସ୍ଥାନରେ ନୂତନ ଆକଳନ କରାଯାଏ । ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ପୁନଃମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ସମୟରେ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କେବଳ ବର୍ଜ୍ଜୀ ଯାଇଥିବା କାରବାର ଉପରେ ତାଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ବରଂ ଏହା ତାଙ୍କର ମୋଟ ଆନୁମାନିକ କାରବାର ଉପରେ ତାଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରେ । ଧାରା 19 ଅନୁଯାୟୀ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ, ଯଦି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ବିଚାରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷମତା ନଥାଏ, ତେବେ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରୁ ବର୍ତ୍ତିବା ପାଇଁ କରଦାତାଙ୍କୁ କେବଳ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ମନା କରିବାକୁ ପଡିବ କିମ୍ବା କରଦାତାଙ୍କୁ ତରଫରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟଙ୍କନକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ମନା କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ମନୋଭାବ ଗ୍ରହଣ କରି କରଦାତା ତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରୁ ରକ୍ଷା ପାଇପାରିବେ । ଏହା କଳ୍ପନା କରିବା କଷ୍ଟକର ଯେ ଆଇନରେ ଏପରି ସ୍ଥିତି ହୋଇପାରେ " ।

ଏମ୍. ପି. ସାଧାରଣ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ 1958 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 19 ଏବଂ ନିୟମ 33 (1) ଏବଂ (2) କୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି " :

19. (1) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାରା 52 ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିବା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଯଦି କୌଣସି କାରଣରୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ଧାରା 52 ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଲାଗୁ ହେବାକୁ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀର କୌଣସି ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ କୌଣସି ଅବଧିରେ କମ୍ ଆକଳନ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ବର୍ତ୍ତି ଯାଇଛି କିମ୍ବା କମ୍ ହାରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ସେଥିରୁ କୌଣସି ଛାଡ଼ ଭୁଲ ଭାବରେ କରାଯାଇଛି, ତେବେ ଆୟୁକ୍ତ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ତାରିଖ ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ବିଗତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ, ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ଏବଂ ସେ ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରୁଥିବା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପରେ, ଏହିପରି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ। ଏପରି

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଦୁଇ ବିଗତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ଏପରି ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ଆୟୁକ୍ତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦେୟ ଟିକସକୁ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇପାରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପରେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଉପରେ ତ୍ରୁଟି ଆରୋପ କରାଯାଇପାରିବ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବ ଯେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏହା ପରି ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବା ଟିକସ ପରିମାଣ ବ୍ୟତୀତ ଜୋରିମାନା ଆକାରରେ ସେହି ପରିମାଣରୁ ଅଧିକ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବେ ନାହିଁ :

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ଧାରା 52 ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଆକଳନ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପୁନଃ ଆକଳନ, ବର୍ଦ୍ଧିଥିବା କିମ୍ବା ଭୁଲ ଛାଡ଼ର ଅବଧି ସେହି ଅଧିନିୟମ ର ରଦ୍ଦ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେଥିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ :

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସାଧାରଣ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ 1978 (ସଂଖ୍ୟା 25/1978) ର ପ୍ରାରମ୍ଭ ତାରିଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା କୌଣସି ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ସେପରି ଆରମ୍ଭ ହେବା ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ସେପରି ଆରମ୍ଭ ହେବା ଦିନଠାରୁ ଦୁଇ ବିଗତ ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯିବ ।

XXX XXX XXX

"33. ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ପୁନଃ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବାର ଶୈଳୀ । (1) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ...

(a) ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଧାରା 14- A ର ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ପାଇଁ ନିଜକୁ ଦାୟୀ କରିଛନ୍ତି, କିମ୍ବା

(a- (i) ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଧାରା 17ର ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି; କିମ୍ବା

(b) ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଧାରା 17 ର ଉପଧାରା (1) ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ଅବଧି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି, କିମ୍ବା

(c) ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଧାରା 18 ର ଉପଧାରା (4) ର ଧାରା (a) ଏବଂ (b) ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବୋତ୍ତମ ରାୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ନିଜକୁ ଦାୟୀ କରିଛନ୍ତି, କିମ୍ବା

(d) ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଧାରା 18 ର ଉପଧାରା (6) କିମ୍ବା ଉପଧାରା (7) ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବୋତ୍ତମ ରାୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ନିଜକୁ ଦାୟୀ କରିଛନ୍ତି, କିମ୍ବା

(e) ଟିକସ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ଥିବ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ, ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାରେ ଜାଣିଶୁଣି ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି, କିମ୍ବା

(f) କୌଣସି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ କମ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଛି କିମ୍ବା କମ୍ ହାରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା କୌଣସି ଛାଡ଼ ଭୁଲ ଭାବରେ କରାଯାଇଛି, ତେଣୁ ଧାରା 19 ର ଉପଧାରା (1) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ, କିମ୍ବା

(g) ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଙ୍କର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟର କାରବାରକୁ ଜାଣିଶୁଣି ଲୁଚାଇ ରଖିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ମିଥ୍ୟା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି;

ତା 'ପରେ ଏପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବେ, ଯାହା ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ, ଫର୍ମ XVI ରେ ଖିଲାପି, ବର୍ତ୍ତି ଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଲୁଚାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷୟ, ତାଙ୍କୁ ଏପରି ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିବ, ସାଧାରଣତଃ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ନୋଟିସ୍ ର ପ୍ରଦାନ ହେବ ତାରିଖ ଠାରୁ 30 ଦିନରୁ କମ୍ ନୁହେଁ, କାହିଁକି ତାଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କିମ୍ବା ଟିକସ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଜୋରିମାନା ପାଇଁ ପୁନଃ ଆକଳନ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ହିସାବ ଖାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଗୁଡିକ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ଯାହା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆବଶ୍ୟକ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଯାହା ସେ ତାଙ୍କ ଆପତ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଚାହିଁପାରନ୍ତି :

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ଏପରି କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିବ ନାହିଁ, ଯେଉଁଠି ବ୍ୟବସାୟୀ , ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇ, ଏପରି ନୋଟିସକୁ ଛାଡ଼ କରନ୍ତି ।

(2) ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ହୋଇଥିବା ନୋଟିସର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ଯଦି ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖରେ ନୋଟିସ ଛାଡ଼ କରାଯାଏ, ତେବେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତି ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧ ଅନ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ,

ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଟିକସ ଦେବା ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କିମ୍ବା ପୁନଃ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବେ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ ।

ଏହି ମତକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ଯେ "ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଆଦେଶ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର 'ଯେକୌଣସି' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ସଂଶୋଧନ ଆଦେଶ ମଧ୍ୟ ହେବ, ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭୁଲ ଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଜି. ବିଶ୍ୱନାଥ ଆୟାର, ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଭାରତ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ୱାର୍କସ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ, ସର୍କଲ୍-IV, 3-A, (କମ୍ପାନୀ), (1978) 114 ITR 28; ଅହମ୍ମଦାବାଦ ସାରଙ୍ଗପୁର ମିଲ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଏ.ଏସ୍. ମନୋହର, ଆୟକର ଅଧିକାରୀ, ସର୍କଲ୍ IV, ୱାର୍ଡ-A, (କମ୍ପାନୀ, *ଅହମଦାବାଦ, (1976) 102 ITR 712; କୋଠାରୀ (ମାଡ୍ରାସ) ଲିମିଟେଡ୍* ବନାମ *କୃଷି ଆୟକର ଅଧିକାରୀ, (1989)* 177 ITR 538 ଏବଂ ଆୟକର *କମିଶନର ବନାମ କଳିଙ୍ଗ ଟ୍ୟୁବ୍ସ, (1991) 187 ITR 595 ରେ କଲିକତା, ଗୁଜରାଟ, ମାଡ୍ରାସ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ* କରିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ "ସଂଶୋଧିତ ହେବାକୁ ଥିବା ଆଦେଶ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିରେ ବ୍ୟବହୃତ 'ଆଦେଶ' ଶବ୍ଦଟି *ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ମୂଳ ଆଦେଶକୁ ବୁଝାଇବ । ଅପରପକ୍ଷରେ ବିଜ୍ଞ* ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଡକ୍ଟର ଶଙ୍କର, ଘୋଷ ପାଟନା ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ବିହାର ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ (1986) ଆଇ. ଟି. ଆର୍. 130ରେ 162 114 ମାମଲା ଏବଂ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ କର୍ଣାଟକ -2, ବାଙ୍ଗାଲୋର ବନାମ ମହୀଶୂର ଆଇରନ୍ ଆଣ୍ଡ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍, (1986) ଯଥାକ୍ରମେ 531ରେ 157 ଆଇ. ଟି. ଆର୍. ମାମଲାରେ ସେମାନଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ କି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିପରୀତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ତେବେ, ଉପରୋକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର *ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ* ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଏହି ମତ ସଠିକ୍ ଅଟେ । ତେଣୁ, *ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ* କରିଛୁ । ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଦେଶ ନାହିଁ ।

ଏ. ଜି ଆବେଦନ ଗୁଡିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।